

ชื่อเรื่อง	การพัฒนาโรงเรียนเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ อย่างมีความสุข (Happy Workplace) โดยใช้กิจกรรมสร้างสรรค์ 5 ลักษณะ โรงเรียนวัดเจริญราษฎร์ ปีการศึกษา 2561-2562
ผู้รายงาน	นายไพจิตร จิตต์โสภณ ผู้อำนวยการ โรงเรียนวัดเนินพิชัย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2
ปีที่รายงาน	ปีการศึกษา 2561-2562
คำสำคัญ	การพัฒนาโรงเรียนเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ อย่างมีความสุข (Happy Workplace) โดยใช้กิจกรรมสร้างสรรค์ 5 ลักษณะ

บทสรุป

การวิจัยการพัฒนาโรงเรียนเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ อย่างมีความสุข (Happy Workplace) โดยใช้กิจกรรมสร้างสรรค์ 5 ลักษณะ มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อพัฒนาโรงเรียนเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ อย่างมีความสุข (Happy Workplace) โดยใช้กิจกรรมสร้างสรรค์ 5 ลักษณะ โรงเรียนวัดเจริญราษฎร์ 2) เพื่อศึกษาระดับคุณภาพการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ อย่างมีความสุข (Happy Workplace) ของโรงเรียนวัดเจริญราษฎร์ หลังพัฒนา 3) เพื่อศึกษาระดับคุณภาพการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้นักเรียน ได้เรียนรู้อย่างมีความสุขของครู โรงเรียนวัดเจริญราษฎร์ หลังการพัฒนา 4) เพื่อศึกษาระดับคุณภาพ การเรียนอย่างมีความสุขของนักเรียน โรงเรียนวัดเจริญราษฎร์ หลังการพัฒนา และ 5) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้เกี่ยวข้อง ที่มีต่อการพัฒนาโรงเรียนเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ อย่างมีความสุข (Happy Workplace) โดยใช้กิจกรรมสร้างสรรค์ 5 ลักษณะ โรงเรียนวัดเจริญราษฎร์ หลังการพัฒนา

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย 1) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3-6 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 73 คน ปีการศึกษา 2562 จำนวน 75 คน 2) ครู ที่ปฏิบัติการสอนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 ปีการศึกษา 2561 และปีการศึกษา 2562 จำนวน 10 คน 3) ผู้ปกครองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3-6 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 73 คน ปีการศึกษา 2562 จำนวน 75 คน 4) คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนวัดเจริญราษฎร์ ปีการศึกษา 2561 และปีการศึกษา 2562 จำนวน 7 คน และ 5) เครือข่ายชุมชน จาก 8 องค์กร องค์กรละ 3 คน ปีการศึกษา 2561 และปีการศึกษา 2562 จำนวน 18 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามที่มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ จำนวน 5 ฉบับ ทุกฉบับมีการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ ได้ค่าความเชื่อมั่นแต่ละฉบับอยู่ระหว่าง 0.97-0.98 ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป วิเคราะห์ข้อมูล โดยการหาค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ผลการประเมินพบว่า

1. สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับคุณภาพการพัฒนาโรงเรียนเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ อย่างมีความสุข (Happy Workplace) โดยใช้กิจกรรมสร้างสรรค์ 5 ลักษณะ โรงเรียนวัดเจริญราษฎร์ ความคิดเห็นของนักเรียน ครู ผู้ปกครอง และเครือข่ายชุมชน หลังการพัฒนา

ปีการศึกษา 2561 โดยภาพรวมทั้งสี่กลุ่มที่ประเมิน มีคุณภาพปานกลาง-มาก ปีการศึกษา 2562 โดยภาพรวมทั้งสี่กลุ่มที่ประเมิน มีคุณภาพมากเมื่อพิจารณาจำแนกเป็นรายกลุ่มที่ประเมินพบว่า ปีการศึกษา 2561 นักเรียนและผู้ปกครอง มีค่าเฉลี่ยสูงสุด อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.52$, S.D. = 0.70) รองลงมา คือ ครู อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.48$, S.D. = 0.53) ส่วนเครือข่ายชุมชน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X}=3.34$, S.D. = 0.60) อยู่ในระดับปานกลางเช่นกัน

ปีการศึกษา 2562 ครูมีค่าเฉลี่ยสูงสุด อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.19$, S.D. = 0.43) รองลงมา คือ นักเรียน และผู้ปกครอง อยู่ในระดับมาก เท่ากัน ($\bar{X}=4.07$, S.D.=0.38) ส่วนเครือข่ายชุมชนมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X}=3.95$, S.D.=0.45) อยู่ในระดับมากเช่นกัน สอดคล้องตามสมมติฐาน

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับคุณภาพการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ อย่างมีความสุข (Happy Workplace) โรงเรียนวัดเจริญราษฎร์ ตามความคิดเห็นของนักเรียน ครู ผู้ปกครอง และเครือข่ายชุมชน หลังการพัฒนา พบว่า

ปีการศึกษา 2561 โดยภาพรวมทั้งสี่กลุ่มที่ประเมินมีคุณภาพปานกลาง-มาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่มที่ประเมิน พบว่า มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=3.63$ S.D. = 0.71) อยู่ในระดับมาก รองลงมาได้แก่ ผู้ปกครอง ($\bar{X}=3.61$ S.D. = 0.61) อยู่ในระดับมาก ส่วนเครือข่ายชุมชน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X}=3.45$ S.D. = 0.61) อยู่ในระดับปานกลาง

ปีการศึกษา 2562 โดยภาพรวมทั้งสี่กลุ่มที่ประเมินมีคุณภาพอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่มที่ประเมิน พบว่า ผู้ปกครอง มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=4.26$ S.D. = 0.31) อยู่ในระดับมาก รองลงมา กลุ่มครู ($\bar{X}=4.25$ S.D. = 0.31) อยู่ในระดับมาก ส่วนกลุ่มเครือข่ายชุมชน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X}=4.16$ S.D. = 0.32) อยู่ในระดับมาก เช่นกัน สอดคล้องตามสมมติฐาน

3. สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับคุณภาพการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้นักเรียนได้เรียนรู้อย่างมีความสุขของครู โรงเรียนวัดเจริญราษฎร์ หลังการพัฒนาตามความคิดเห็นของนักเรียน และผู้ปกครอง พบว่า

ปีการศึกษา 2561 ทั้งสองกลุ่มที่ประเมิน มีค่าเฉลี่ยระดับคุณภาพในการปฏิบัติ อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณา แต่ละกลุ่ม พบว่า กลุ่มนักเรียน มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}=4.30$ S.D. = 0.41) อยู่ในระดับมาก สูงกว่ากลุ่มผู้ปกครอง ซึ่งมีค่า ($\bar{X}=4.26$ S.D. = 0.46) อยู่ในระดับมาก เช่นกัน

ปีการศึกษา 2562 ทั้งสองกลุ่มที่ประเมินมีค่าเฉลี่ยระดับคุณภาพในการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณา แต่ละกลุ่ม พบว่า กลุ่มนักเรียน มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.70$ S.D. = 0.39) อยู่ในระดับมากที่สุด สูงกว่ากลุ่มผู้ปกครอง ซึ่งมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.66$ S.D. = 0.44) อยู่ในระดับมากที่สุดเช่นกัน สอดคล้องตามสมมติฐาน

4. สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลพฤติกรรมการเรียนรู้ อย่างมีความสุข ของนักเรียน โรงเรียนวัดเจริญราษฎร์ หลังการพัฒนา ตามความคิดเห็นของนักเรียน และผู้ปกครองพบว่า

ปีการศึกษา 2561 โดยรวมสองกลุ่มที่ประเมิน มีคุณภาพการปฏิบัติ อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาแต่ละกลุ่มผู้ประเมิน พบว่า กลุ่มนักเรียน มีค่าเฉลี่ย สูงสุด ($\bar{X} = 4.42$ S.D. = 0.33) อยู่ในระดับมาก สูงกว่ากลุ่มผู้ปกครอง ซึ่งมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.31$ S.D. = 0.32) อยู่ในระดับมาก เช่นกัน

ปีการศึกษา 2562 โดยรวมทั้งสองกลุ่มที่ประเมิน มีคุณภาพการปฏิบัติ อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาแต่ละกลุ่มผู้ประเมิน พบว่า กลุ่มนักเรียน มีค่าเฉลี่ย สูงสุด ($\bar{X} = 4.61$ S.D. = 0.31) อยู่ในระดับมากที่สุด สูงกว่ากลุ่มผู้ปกครอง ซึ่งมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.51$ S.D. = 0.32) อยู่ในระดับมากที่สุด เช่นกัน สอดคล้องตามสมมติฐาน

5. สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจของผู้เกี่ยวข้องที่มีต่อการพัฒนาโรงเรียนเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ อย่างมีความสุข (Happy Workplace) โดยใช้กิจกรรมสร้างสรรค์ 5 ลักษณะ โรงเรียนวัดเจริญราษฎร์ หลังการพัฒนา จำแนกตามกลุ่มที่ประเมิน พบว่า

ปีการศึกษา 2561 โดยภาพรวมทุกกลุ่มที่ประเมิน มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจ อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณา แต่ละกลุ่มที่ประเมิน พบว่า นักเรียนมีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจสูงสุด ($\bar{X} = 3.64$, S.D. = 0.73) อยู่ในระดับมาก รองลงมาได้แก่ คือ ผู้ปกครอง ($\bar{X} = 3.61$, S.D. = 0.71) อยู่ในระดับมาก ส่วนเครือข่ายชุมชน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 3.46$, S.D. = 0.58) อยู่ในระดับมาก เช่นกัน

ปีการศึกษา 2562 โดยภาพรวมทุกกลุ่มที่ประเมิน มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจ อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณา แต่ละกลุ่มที่ประเมิน พบว่า ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจสูงสุด ($\bar{X} = 4.25$, S.D. = 0.41) อยู่ในระดับมาก รองลงมาได้แก่ ผู้ปกครอง ($\bar{X} = 4.23$, S.D. = 0.41) อยู่ในระดับมาก ส่วนเครือข่ายชุมชน มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจต่ำสุด ($\bar{X} = 4.17$, S.D. = 0.35) อยู่ในระดับมาก เช่นกัน สอดคล้องตามสมมติฐาน

ข้อเสนอแนะ

จากการพัฒนาโรงเรียนเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ อย่างมีความสุข (Happy Workplace) โดยใช้กิจกรรมสร้างสรรค์ 5 ลักษณะ โรงเรียนวัดเจริญราษฎร์ ครั้งนี้ ทำให้ค้นพบจุดเด่นคือ จุดเด่นด้านองค์ความรู้และจุดเด่นด้านการเป็นแบบอย่างที่ดี ซึ่งเป็นประโยชน์ในเป็นแนวทางการพัฒนาโรงเรียนและนักเรียนต่อไป

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 โรงเรียนควรชี้แจงให้ความรู้ความเข้าใจและสร้างความตระหนักให้แก่นักเรียน ครู ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษา และเครือข่ายชุมชน ให้รับทราบ เข้าใจ และตระหนักถึงความสำคัญในการพัฒนาโรงเรียนเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ อย่างมีความสุข (Happy Workplace) ซึ่งต้องอาศัยการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย ซึ่งต้องเข้าใจอย่างชัดเจนทั้งกระบวนการและบทบาท และการใช้กระบวนการวิจัยเป็นฐานในการพัฒนาโรงเรียน และนักเรียนให้เกิดขึ้นอย่างยั่งยืน

1.2 การดำเนินกิจกรรมทั้ง 5 ลักษณะ ควรดำเนินการอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ และควรประเมินผลสำเร็จที่สะท้อนถึงองค์กรแห่งความสุขตามตัวบ่งชี้ที่โรงเรียนกำหนดอย่างต่อเนื่อง เพื่อการพัฒนา และเสริมสร้างขวัญกำลังใจ ตลอดจนแนวโน้มความเป็นองค์กรแห่งความสุขให้เกิดขึ้นอย่างยั่งยืน

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาปัจจัยหรือองค์ประกอบที่มีผลต่อองค์กรแห่งความสุข โดยเฉพาะอย่างยิ่งพฤติกรรมบ่งชี้ที่บุคลากร/นักเรียนอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข

2.2 ควรศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างองค์กรแห่งความสุข (Happy Workplace) กับความเป็นคนดี คนเก่ง และมีความสุขของนักเรียน เพื่อให้ นักเรียนมีทั้งความดี ความเก่ง และความสุขอย่างยั่งยืน

2.3 ควรศึกษารูปแบบการพัฒนาการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ อย่างมีความสุข (Happy Workplace) โดยอาศัยการมีส่วนร่วมในลักษณะอื่นๆ เพื่อสามารถพัฒนานักเรียนให้เป็นคนดี คนเก่ง และมีความสุข

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการประเมินไปใช้

1.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่เป็นจุดเด่นของการประเมินด้านผลผลิตเกี่ยวกับคุณภาพ การพัฒนาคุณลักษณะความเป็นคนดีของนักเรียน โดยใช้กิจกรรมสร้างสรรค์ 4 ลักษณะ โรงเรียน วัดคูวา (เลื่อนประชาศฤง์) ปีการศึกษา 2562 พบว่า ทุกกลุ่มที่ประเมินมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก และมากที่สุด สะท้อนให้เห็นว่ากิจกรรมสร้างสรรค์ 4 ลักษณะ ได้แก่ 1) ด้านการสื่อสาร สร้างความ เข้าใจ 2) ด้านการสร้างการมีส่วนร่วม 3) ด้านการสอบถามติดตาม (นิเทศ ติดตาม) 4) ด้านการเสริมแรง เชิงบวก พัฒนาคุณลักษณะความเป็นคนดีได้อย่างดีเยี่ยม ดังนั้น โรงเรียนต่าง ๆ ควรนำกรอบ 4 ลักษณะ ข้างต้นไปประยุกต์ใช้ เป็นแนวทางในการเสริมสร้างพัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียนตามบริบทของ โรงเรียน

1.2 ควรส่งเสริมให้ผู้ปกครองและเครือข่ายชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม ต่างๆ อย่างต่อเนื่อง

1.3 ควรขยายผลการดำเนินโครงการให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมดำเนินงานอย่าง ต่อเนื่อง ซึ่งจะนำไปสู่คุณลักษณะความเป็นคนดีของนักเรียนอย่างยั่งยืน

1.4 ควรสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการเสริมสร้างคุณลักษณะความเป็นคนดีของ นักเรียนอีกทั้งมีการประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ผลงานต่อสาธารณชนอย่างต่อเนื่อง

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการประเมินและวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษารูปแบบการประเมินอื่นๆ ที่นอกเหนือจากรูปแบบชิปปี้ โมเดล (CIPP Model) เพื่อเปรียบเทียบผลการประเมิน

2.2 ควรมีการศึกษาถึงปัจจัยอื่นที่ส่งผลต่อความสำเร็จของโครงการพัฒนาคุณลักษณะ ความเป็นคนดีของนักเรียน โดยใช้กิจกรรมสร้างสรรค์ 4 ลักษณะ เพื่อพัฒนาความเป็นคนดีของ นักเรียนอย่างต่อเนื่อง

2.3 ควรมีการศึกษาวิจัยประเมิน โครงการอื่น ๆ ของโรงเรียนทุกโครงการ เพื่อให้การ ดำเนินโครงการมีประสิทธิภาพ พัฒนานักเรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัย การพัฒนาโรงเรียนเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ อย่างมีความสุข (Happy Workplace) โดยใช้กิจกรรมสร้างสรรค์ 5 ลักษณะ โรงเรียนวัดเจริญราษฎร์ ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการให้ความอนุเคราะห์ช่วยเหลือ ดังต่อไปนี้

ขอขอบคุณรองศาสตราจารย์ ดร. จรัส อติวิทยาภรณ์ ผู้อำนวยการหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาดไทย นายสมสุข เพชรกาญจน์ ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านกระทุง วิทยฐานะผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สงขลา เขต 2 นายสนิท จินดาวงศ์ ข้าราชการบำนาญ อดีตผู้อำนวยการ โรงเรียนวัดเทพชุมนุม วิทยฐานะเชี่ยวชาญ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 นายถาวร หนูสวน ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลปากพะยูน วิทยฐานะเชี่ยวชาญ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 1 นายสว่าง จันทฤทธิ์ ข้าราชการบำนาญ อดีตผู้อำนวยการ โรงเรียนบ้านควนเนียง วิทยฐานะเชี่ยวชาญ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 ที่ได้กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในครั้งนี้

คุณค่าประโยชน์คุณงามความดีทั้งหลายอันพึงมีจากการวิจัยครั้งนี้ขอมอบเพื่อบูชาคุณูปการ และบูรพาจารย์ ผู้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ สติปัญญา คุณธรรมที่เป็นเครื่องชี้นำทางชีวิตของผู้วิจัยให้ทำงานเพื่อพัฒนาการศึกษาของชาติต่อไป

นายไพจิตร จิตต์โสภณ
ผู้อำนวยการ โรงเรียนวัดเนินพิชัย